

ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ 2017

Posted On: 05 JUN 2017 3:41PM by PIB Chandigarh

World Environment Day 2017

ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ 2017

ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ, 05 ਜੂਨ 2017 ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਨੇਵੀ ਦੀ ਗਰੀਨ ਇਨੀਸ਼ੀਏਟਿਵ ਡਰਾਈਵ (Green Initiative Drive) ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਨੇ ਗਰੀਨ ਗੋਲਸ (green goals) ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪ੍ਰਤੀ ਇੰਡੀਅਨ ਨੇਵੀ ਅਮਲੇ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਹੁੰਚ ਦੇਖੀ ਹੈ। ਸੈਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਮੂਲ-ਢਾਂਚਾ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਆਦਿ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਊਰਜਾ ਦੀ ਉਤਮਤਾ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਵੈਚਾਲਤ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਊਰਜਾ (ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਈਥੇਨ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਨੇਵਲ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਸਮਾਰਟ ਲੈੱਡ (LED) ਸਟਰੀਟ ਲਾਈਟਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਲਾਈਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈੱਡ ਲਾਈਟਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਨੀਤੀ ਪਹੁੰਚ (ਪਾਲਸੀ ਆਊਟਰੀਚ) ਦੇ ਮੰਤਵ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ, ਸੈਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਗਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਈਥੇਨ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਨਵੀਆਂ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਮਿਲਟਰੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਬੈਟਰੀ ਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਬਿਜਲੀ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਗਰਾਜ (Helo Hangar) ਉੱਤੇ ਸੂਰਜੀ ਪੈਨਲ ਫਿੱਟ ਕਰਕੇ ਨੇਵਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਤੇ ਅਖੁੱਟ ਊਰਜਾ ਵਰਤਣ ਦੀ ਪਲੇਨੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਊਰਜਾ ਸੰਭਾਲ, ਊਰਜਾ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਆਦਿ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਤੀਜਾ ਖੇਤਰ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਊਰਜਾ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ (Intended Nationally Determined Contribution-INDC) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਸਹਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਮੈਗਾਵਾਟ ਤੋਂ ਗੀਗਾਵਾਟ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਿਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ 2022 ਤੱਕ 100 GW Solar PV ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਡੀਅਨ ਨੇਵੀ ਵੀ 2018 ਤੱਕ ਤਿੰਨ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ 19MW Solar PV ਦੇ ਟੀਚੇ ਸਹਿਤ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਇੰਡੀਅਨ ਨੇਵੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜ ਬੱਜਟ ਦਾ 1.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਅਖੁੱਟ ਊਰਜਾ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਕਮਾਂਡਾਂ ਵਿਚਲੇ ਨੇਵਲ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿਖੇ ਸੋਲਰ ਪੀਵੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਨੇਵਲ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸੋਲਰ ਊਰਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਤਾਂ ਉੱਪਰ ਸੋਲਰ ਪੀਵੀ ਪੈਨਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਵੀਨਤਮ ਵਿਚਾਰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ।

ਨੇਵਲ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਅਭਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਨਤੀਜੇ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। 5600 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਰੂੜੀ ਅਤੇ 450 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਬਾਇਓ ਗੈਸ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਜੈਵਿਕ ਕਚਰਾ ਕਨਵਰਟਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਬਾਇਓਗੈਸ ਬਲ ਕਚਰਾ ਅਤੇ ਬਾਇਓ ਗੈਸ ਪਲਾਂਟ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ LPG ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਖਤ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ 14000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਵੇਂ ਪੌਦੇ ਲਗਾਏ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨੇਵਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 284 ਟਨ CO₂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਜਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਰਿਆ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵਹਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿਚਲੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਕਣ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਲਾਂਟ, ਤੇਲ ਸਕਿਮਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕੂੜੇ ਕਰਕਟ ਦੇ ਖੋਖਲੇ ਮਾਲ (sullage barges) ਦੁਆਰਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਉਪਚਾਰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਆਈਐਮਓ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਤਾਮੀਲ ਹੋ ਸਕੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਫੌਜੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ 2017 ਜਿਸ ਦਾ ਥੀਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਹੈ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਥ ਵਟਾਉਣ।

